

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.05.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Тв.Европа](#)

✓ Бизнесът подкрепя Русинова за министър на труда

Асоциацията на индустриалния капитал в България излезе с писмо относно номинацията на Зорница Русинова за министър на труда и социалната политика. Работодателската организация подкрепя настоящия зам.-министър основно защото не бизнеса не се нуждае от сериозни сътресения и смяна на реформите започнати от кабинета на Ивайло Калфин.

Те изразиха надежда, и че Русинова категорично ще защити интересите на хората, които се осигуряват за втора пенсия. Припомняме, че преди Великден от финансовото министерство излязоха с предложение за национализация на средствата от втория пенсионен стълб.

[Вижте видеото тук.](#)

Важни обществено-икономически и политически теми

[Investor.bg](#)

✓ Старт на ТАР – още една крачка към мечтаната газова диверсификация на Европа

Газопроводът, който сложи край на Nabucco, е вариантът и на България да намери нови източници на газ

На официална церемония в Солун по-късно днес (17 май) ще бъде сложено началото на строителството на Трансадриатическия газопровод (ТАР), който трябва да донесе така желаната в ЕС диверсификация на газовите източници.

Плановите за ТАР - проектът, който сложи точката на Nabucco, предвиждат по него да бъдат пренасян природен газ от Азербайджан за Европа. Тръбите ще преминат през територията на Гърция и Албания и по дъното на Адриатическо море – до бреговете на Северна Италия. Общата дължина на трасето е 878 километра, от които 550 километра на гръцка територия. Морският участък е от 105 километра.

Максималният капацитет на газопровода на първо време ще бъде 10 млрд. куб. метра. С изграждането на компресорна станция край Серес обаче той може да бъде удвоен.

ТАР е част от Южния газов коридор – проектът на ЕС, който трябва да донесе сигурност на доставките на природен газ на Стария континент. Идеята е по него да бъде доставян природен газ от находището „Шах Дениз II” в Каспийско море в Европа. Част от инфраструктурата по този маршрут е и Трансанадолският газопровод (TANAP).

Благодарение на Южния газов коридор и България ще има възможност да получава газ от Азербайджан – чрез изграждането на газовата връзка IGB между Комотини и Стара Загора. Още през 2010 година президентът Георги Първанов договори с Илхам Илиев 1 млрд. куб. метра природен газ от Азербайджан годишно. И досега обаче все още няма трасе, по което да бъдат осъществени тези доставки.

Годишното потребление на природен газ у нас е около 3 млрд. куб. метра годишно и над 90% от тях идват от Русия по един газопровод – през Украйна. За останалите количества разчитаме на вътрешния добив, но в последната година той се свива чувствително.

По план търговската експлоатация на ТАР трябва да започне в началото на 2020 година. През 2021 година пък изтича договърът, на базата на който купуваме газ от Русия. По думите на бившия енергиен министър Делян Добрев в него са описани точките, през които суровината влиза в българската газопрееносна мрежа.

Това уточнение е много важно на фона на заканите на Русия да прекрати транзита през Украйна от 2020 година.

Всъщност газовата връзка IGB е ключова за дивесификацията на газовите доставки в България не само заради природния газ от Каспийския регион. Проектът все по-често се обвързва с плановете за изграждане на терминал за втечен газ край Александруполис.

Чрез него регионът ще може да получава природен газ, включително и от САЩ, а изпълнението на плановете са в подкрепа на гръцките апетити за участие в разработването на новите газови полета в Средиземно море – край бреговете на Кипър, Египет и Израел, както и за привличане на газ от Иран.

В гръцките медии началото на строителството на ТАР се възприема и като „вот на доверие“ на големите енергийни компании към страната. New Post отбелязва, че проектът ще създаде 8 хил. работни места, пряко свързани с реализацията му. Непреките ползи също са огромни, особено в областта на строителството, допълва онлайн изданието.

Най-големите акционери в ТАР са британската BP, азербайджанската SOCAR и италианската SNAM. Трите компании държат дялове от по 20% в проекта. Следва белгийската Fluxys (19%), испанската Enagas (16%) и швейцарската Axpo (5%).

Първоначално в газопровода участваха още и Statoil, който продаде дела си на SNAM през декември 2015 година, както и Total и E.ON, които напуснаха проекта през октомври 2010 г. От E.ON тогава обясниха лаконично, че промяната е свързана с „непрекъснатото преразглеждане на портфолиото от проекти, в които участва“.

Напускането на тези инвеститори обаче повдигна редица въпросителни около жизнеспособността на проекта. В крайна сметка обаче в последните месеци се наблюдава активизиране на дейностите, а и газопроводът има подкрепата на Европейския съюз на фона на усилията на Брюксел да диверсифицира доставките на природен газ.

Така се стига и до официалната церемония за началото на строителството на газопровода, планирана за малко по-късно днес, на която ще присъстват и българският енергиен министър Теменужка Петкова и вицепремиерът Томислав Дончев.

✓ Доходите на домакинствата растат по-бързо от разходите

Относителният дял на доходите от заплата през първото тримесечие расте, а от самостоятелна дейност - намалява

Доходите на домакинствата в България растат по-бързо от разходите, сочат данните на Националния статистически институт (НСИ) за първото тримесечие на годината. Статистиката показва, че домакинствата разчитат все повече на доходите си от работна заплата, а доходите от самостоятелна дейност намаляват.

През първите три месеца на годината средно доходите на човек в домакинство у нас са 1 237 лева, или с 4,2% повече спрямо същия период на миналата година. Общият доход на домакинствата у нас през първото тримесечие е в размер на малко над 2 937 лева.

Разходите растат с 0,9% до 1 100 лева на човек. Общо разходите на домакинствата са в размер на 2 634,45 лева.

В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е работната заплата – 57,1%, следвана от доходите от пенсии (26,5%) и от самостоятелна заетост (6,6%). От данните е видно, че спрямо първото тримесечие на 2015 година относителният дял на дохода от работна заплата расте с 2 процентни пункта до 706 лева, а доходите от самостоятелна дейност намаляват с 1 пр.п. до 81 лева.

Делът на доходите от пенсии остава без промяна, а в абсолютна стойност се увеличава с 4% до 328 лева.

През първото тримесечие на годината най-голям дял от разходите на домакинствата е за храна – 31,1%. 18,1% от разходите са свързани с жилищата, а 12% - с транспорт и съобщения. Като абсолютна стойност през първото тримесечие средно за лице в домакинство разходите за храна възлизат на 345 лева, което представлява ръст от 1,7%.

Разходите за жилище – вода, електроенергия, отопление и поддръжка – пък намаляват с 1,5 на сто до средно 200 лева.

Статистиката показва още, че със 7,7% намаляват разходите за здравеопазване – до 62 лева, а разходите за транспорт и съобщения се увеличават с 1,4% до 134 лева.

Труд

✓ Заради почистването на тунелната тръба за София на тунел „Ечемишка“ на АМ „Хемус“ движението се пренасочва

Заради почистването на тунелната тръба за София на тунел „Ечемишка“ на АМ „Хемус“, на 17 и 18 май, от 09.00 до 19.00 часа, движението ще се осъществява двупосочно в тръбата за Варна, съобщиха от Агенция "Пътна инфраструктура".

От агенцията съветват шофьорите да карат внимателно и със съобразена скорост. Актуална информация за пътната обстановка може да получите на сайта на АПИ – www.api.bg, lima.api.bg, и на тел. 0700 130 20, информират от агенцията.

Сега

✓ 690 хил. българи не искат да работят

Националната статистика и Агенцията по заетостта се разминаха драстично за безработицата

690 хил. българи между 15 г. и 64 г. не желаят да работят поради лошо здраве, по лични (семейни причини) или заради напреднала възраст. Извън работната сила в тази възрастова група са общо близо 1.5 млн. българи. От тях над 1 млн. и 220 хил. не желаят да работят, но 451 хил. души посочват като причина това, че учат. Това показва наблюдението на НСИ на работната сила през първото тримесечие на тази година. В сравнение с година по-рано няма особено големи размествания, като нежелаящите да работят поради възраст, здравни или семейни причини общо се увеличават в началото на тази година с около 10 хил. души.

За сметка на това тази година намаляват обезкуражените безработни - тези, които не търсят работа, защото не вярват, че ще намерят. През първите три месеца на тази година броят им е паднал с близо 15 хил. до 176 400 души в групата между 15 и 64 г.

За първи път националната статистика и Агенцията по заетостта се разминаха сериозно в данните за безработицата в страната. Според НСИ хората без работа у нас през първото тримесечие вече са под 300 хил. души - близо 280 хил., а средното равнище на безработицата е паднало с 2% до 8.6%. Според статистиката намалението е забележително - 20% по-малко са хората без препитание за една година. По-малко оптимистично звучат данните на Агенцията по заетостта. От там също посочват, че се наблюдава тенденция от началото на година безработицата да намалява, съответно и по-малко хора да са без препитание, но според данните на АЗ през април официалната безработица е 9.3%, а в бюрата по труда са регистрирани 305 хил. души. В тази статистика намалението е с 45 хил. души спрямо април 2015 г. Двете институции мерят безработицата по различен начин - НСИ използва извадка от домакинства, а АЗ брои хората, регистрирани на борсата.

От всички безработни, регистрирани от НСИ, 13.5 на сто са с висше образование, над 51% са със средно, а 35 на сто - с основно или по-ниско образование. От всички без работа 56 на сто са продължително безработни, тоест над една година. 105 хил. българи не работят две и повече години. Спрямо година по-рано те намаляват с 28 хил. души. 15% от безработните от началото на година пък търсят работа за първи път.

Заетите през първото тримесечие между 15 г. и 64 г. са 2 млн. и 915 хил.

ДОХОДИ

Средната заплата за март е стигнала 952 лв., сочат данните на НСИ. Спрямо края на миналата година възнаграждението за страната се е увеличило с 15 лв., но трябва да се има предвид, че заплатите за декември са по-високи заради коледни бонуси. За една година статистиката отчита, че средната заплата се е увеличила със 70 лв. Средната заплата за първите три месеца за страната е 931 лв., като в частния сектор е 929 лв. (с 9% по-висока), а в обществените - 936 лв. (с 6% по-висока).

Според статистиката общият доход средно на човек в домакинството през първото тримесечие е 1237 лв., тоест с 4.2% по-висок от преди година. Общият разход на човек е 1110 лв. и се увеличава с 1% за една година.

✓ Правителството трескаво спасява пари от старата програма "Транспорт"

Според експерти промяната на правилата със задна дата крие рискове

Правителството предприема отчаяни мерки в опит да спаси средства по старата оперативна програма "Транспорт". На едно от последните си заседания кабинетът е решил да измени със задна дата списъка с недопустими разходи по програмата. Така от него отпада забраната с пари от ЕС да се финансират вече приключили проекти с национално финансиране, като промяната се счита за извършена към 1 ноември 2015 г. Според лаконичното съобщение на правителствената пресслужба това щяло да доведе до облекчаване на държавния бюджет по вече финансирани проекти.

От екипа на вицепремиера Томислав Дончев разясниха, че България поначало се е престарала с това ограничение. Други държави, като Ирландия например, прилагат обратна практика - подават за финансиране от ЕС и вече приключили проекти, ако отговарят като цяло на условията по програмата, обясниха експертите. Според тях промяната не е закъсняла, а се обяснява с приключването на стария програмен период. Програма "Транспорт" не бе наддоговорена, съществува и риск от непризнаване на разходи, обясниха още от МС. Не стана ясно обаче какъв ресурс ще се опита да спаси България по този ред и за кои вече приключени национални обекти ще се иска финансиране.

Според финансиста промяната в правилата със задна дата не е много чисто решение и на свой ред крие рискове. Няма гаранция, че платени с национални пари проекти ще покрият изискванията за осчетоводяване, считат те. Възниква и проблем с отчитането на бюджетите, защото обекти, финансирани през различни бюджетни години с национални средства, изведнъж ще се окажат финансирани от ЕС. Проверка на "Сега" показа, че при други от старите оперативни програми, като "Околна среда", забраната за финансиране на вече приключени проекти остава.

По последни данни на финансовото министерство към края на април при бюджет на програма "Транспорт" в размер на 1.624 млрд. евро, без националното съфинансиране, са платени 1.464 млрд. евро, тоест има неразплатен ресурс в размер на 160 млн. евро. От последния протокол на комитета за наблюдение, публикуван този януари, стана ясно, че има рискови проекти, които не могат да приключат навреме и ще трябва да се довършат за сметка на държавния бюджет. Сред тях са обходът на Габрово - с необходим ресурс от 28 млн. евро през 2016 г., електрификацията на линията Първомай-Свиленград (20 млн. евро през 2016 г.), рехабилитацията на линията Пловдив-Бургас (допълнителни 24 млн. евро), интермодалния терминал в Пловдив (11 млн. евро) и др. Наред с обективни фактори за забавянето, като отчуждителни процедури, работата по програмата миналата година закъсна и заради одит на Европейската комисия и поискана повторна проверка на всички обществени поръчки, възложени от НКЖИ, Метрополитен и останалите възложители по програмата. След повторната верификация някои разходи са отпаднали и няма да бъдат прашани за възстановяване. НА ФИНАЛА

Новите жп трасета ще бъдат пуснати в експлоатация до края на лятото. Това стана ясно от думите на транспортния министър Ивайло Московски пред БНТ вчера. До края на лятото ще стане готово цялото направление по линиите в Южна България, което се строи с европари от периода 2007 - 2013 г. - Свиленград-Димитровград-Пловдив-Септември. Обявени са и тръжни процедури за жп линията от пристанище Бургас през Пловдив, Септември, Елин Пелин и София до Драгоман.

✓ Тръгва концесията за летище София

Концесията за летище София ще бъде обявена, след като днес правителството одобри процедурата за предоставянето ѝ. За предоставянето на аеропорта на външен оператор се заговори преди около половин година. Тогава транспортният министър каза, че се предвижда средствата от концесията да отидат в "Холдинг БДЖ".

Едно от условията към бъдещия концесионер на най-голямото ни летище, които Московски обяви преди два месеца, е авансово плащане между 550 и 580 млн. лв. Концесията ще е за 35 години, а изискването е за това време концесионерът да инвестира между 300 и 350 млн. лв. Той ще трябва да плаща и годишна концесионна такса, която се очаква да е 2% от приходите на аерогарата. Вчера министър Московски заяви пред "24 часа", че очаква финансовият ефект за държавата от концесията да е 1.1 млрд. лв.

Паралелно с концесията на аеропорта върви и процедурата за одобрение на държавна помощ за БДЖ от Европейската комисия. Когато държавата получи разрешение за това от Брюксел, ще има право с получените средства да разплати задълженията на националния жп превозвач към кредиторите. Те са около 450 млн. лв. По думите на министъра средства ще се заделят и за покупка на нови жп вагони.

✓ Погват градушките със самолети

Министър Танева: И земеделците трябва да покриват част от разходите

Самолети да пазят реколтата от градушки. Това предвижда нов модел за защита на земеделските площи, обяви министърът на земеделието и храните Десислава Танева вчера. По думите ѝ използването и на други летателни средства освен ракети разбиване на градоносните облаци се прилага широко в страните със субтропичен климат. Според министър Танева новият модел за борба с градушките, по който се работи от няколко месеца,

ще бъде представен в края на май

„С него ще може да се осигури защита от градушки за всички земеделски площи“, каза тя и добави, че прилагането му ще изисква участие на земеделските стопани във финансирането на оперативното функциониране на системата. „Надявам се да постигнем с тях консенсус по него. Реализацията му ще зависи най-много от финансовия министър. Колко пари ще трябва от хазната ще зависи от участието на отрасъла“, добави тя, но не уточни колко нови площадки ще се изградят. „В момента работят всички полигони за противоградова защита,

но се защитават малка част от земеделските площи“,

обясни земеделският министър.

„Засега ракетите, с които разполагат те са половината от годишното потребление, а сезонът все още не е преполовен. Интензитетът на противоградова защита е няколко пъти по-висок от минали години. Такава е ситуацията. Преди 2 години беше същото положение“, добави тя.

Междувременно от ИА „Борба с градушките“ съобщиха, че от началото на активния сезон са изстреляни 2206 противоградни ракети. С това са защитени 17 млн. дка земеделски площи, 10 млн. от които са обработваеми. Проведени са 54 въздействия върху 239 градоопасни облачни клетки, които са преминали над защитаваната територия.

Поражения са констатирани само от 2 клетки върху 600 дка със среден процент на поражение 17%, където градушката е била с малък размер и е съпроводена със силен дъжд. Една от концепциите при борба с градушките е намаляването на размера на градовите зърна, които да се стопят при падането им към земната повърхност. Поради ниските температури в този период стопяването не се е случило, което е и причината да се регистрира този градов валеж, нанесъл пораженията.

✓ Застраховка от 12 лв. пази картата в чужбина

Финансисти съветват: Не теглете пари кеш в странство

Най-популярният начин за предпазване на дебитните и кредитните ни карти при служебно пътуване или екскурзия в чужбина в летния сезон на пътешествията е като ги застраховаме. Това съобщи за „Монитор“ финансовият анализатор Десислава Николова. Полиците влизат в сила с първата трансакция зад граница. Застраховката може да се предоставя безплатно от банката, издател на картата. Но за някои пластики тя е трябва да се заплати, като допълнителна услуга. Таксите може да са както годишни, така и месечни, зависи от продукта и банката. Например една от банките предлага застраховка срещу 12,19 лв. на месец, което е максимална стойност, при друг продукт обаче има възможност за защита на цена 24 лв. на година. Най-често таксата не се плаща на ръка, а се събира автоматично, уточни Николова.

Друг често срещан начин за предпазване на картите е известяване със съобщение при всяко ползване на пластиката. Тази услуга винаги се заявява допълнително, защото е обвързана с плащане, което води до допълнителни разходи и оскъпяване на услугата. Освен това някои финансови институции имат практика да се обаждат на клиентите си, особено когато сумата е по-голяма.

Преди да тръгнем на път и да използваме картата си зад граница, трябва да знаем каква такса ще платим за теглене или плащане в чужбина, посъветва Николова. По думите ѝ това е важно, за да си направи потребителят сметка колко често да използва пластиката и за какви разходи да е подготвен. При теглене от банкомат с дебитни карти в чужбина най-често таксите са 5 лв. плюс процент, или 1,5% от сумата. Повечето банки нямат тарифи за плащане чрез ПОС-терминал, но има и такива, при които таксата достига до 5% от сумата за покупката.

Николова е категорична, че в никакъв случай не трябва да се тегли кеш от кредитна карта, защото таксите са изключително високи. При повечето финансови институции тя е около 10 лв., към които се добавя и 3 на сто от сумата. Таксата за теглене се налага, защото има трансакция, за която всяка банката има разходи.

Колкото по-популярни стават картовите разплащания, толкова повече се обогатява и асортиментът от трикове на измамниците за източването им. В сезона на активните пътешествия и ваканции сайтът Arrivo описва 10 от най-разпространените методи за кражби от банкови карти заедно със съвети за предотвратяването им.

Най-разпространената схема е „неработещ“ банкомат. Прилага се най-често в по-бедните азиатски държави. Престъпниците обичайно избират за удар банкомати в тъмни улички и вечер залепят с тиксо отвора, през който излизат

банкнотите. Така нищо неподозиращите жертви въвеждат данните и сумата, която искат да изтеглят, но валутата не се появява. В повечето случаи реакцията е просто да се отправят към друг банкомат, а след тях злосторниците спокойно махат тиксото и прибират вече изтеглената сума. Експерти по банкова сигурност съветват винаги да оглеждаме внимателно устройството преди теглене. В случай на засечка трябва незабавно да се позвъни на телефона, посочен отзад на картата, без да се отделяме от банкомата.

В страните от Латинска Америка любима на крадците е ливанската примка. Това е малко по-фин способ, при който се поставя парче от фотолента в отвора за поставяне на картата. След осъществяване на операцията картата остава блокирана в банкомата. В този момент отнякъде изниква „доброжелател“, който потвърждава, че нещо не е наред с банкомата, и първо трябва два пъти да се въведе PIN-а, а след това да се натисне „Отмени“. Естествено нищо не се случва, разстроеният турист тръгва да търси близка банка за съдействие, а мошеникът, запомнил въведения пред очите му PIN, става притежател на чуждата банкова карта. Експертите съветват никога да не приемаме услуги от непознати край банкомата и на никого да не показваме своя PIN код. Ако банкоматът глътне картата ви, веднага звънете в банката и я блокирайте. Последният писък сред крадците е методът „лепенки по клавиатурата“, с който се сваля PIN кодът. Ако имаме и най-малкото подозрение, незабавно трябва да се откажем от тегленето на пари. На непознати места в екзотични дестинации най-добре е да теглите пари направо от банките или от банкомати в хотелите.

[KNNews](#)

✓ "Торготерм" с поредното дарение на книги в навечерието на 24-и май

За четвърта поредна година „Торготерм“ АД и изпълнителният директор инж. Бойко Недялков, в навечерието на най-светлия празник 24 май, правят дарение на книги на Регионална библиотека „Емануил Попдимитров“- Кюстендил и едно учебно заведение в града.

Над 150 заглавия на издателство „Захари Стоянов“, на обща стойност 3000 лв. ще бъдат дарени на библиотеката и ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ на 19 май 2016 г. от 11.00 часа в Художествената галерия „Владимир Димитров – Майстора“. Заедно с инж. Бойко Недялков при връчването на дарението ще присъстват: изпълнителният директор на издателство „З. Стоянов“ - Иван Гранитски, историците: акад. Георги Марков и акад. Васил Гюзелев, художниците: проф. Ивайло Мирчев и проф. Андрей Даниел, както и представители на местната власт и културни институции в града.